Kto môže dostať príspevok na opatrovanie

Redakčne pripravil: Marek
Tlačová verzia: 19. 11. 2026
Aktuálny článok a prílohy na webe

Pri začatí opatrovania si včas overte a podajte aj žiadosť o samotný príspevok. Na jej podanie nemusíte čakať, kým bude integrovaný posudok právoplatný; samotné podanie však ešte neznamená priznanie nároku.

Ktorú pomoc vybavujete

Príspevok na opatrovanie je podpora pre človeka, ktorý osobne a každodenne opatruje inú osobu. Nejde o ďalšiu dávku vyplácanú automaticky spolu s invalidným dôchodkom. Invaliditu posudzuje Sociálna poisťovňa; príspevok na opatrovanie vybavuje úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Samotný preukaz ŤZP, diagnóza ani vysoké percento invalidity preto nenahrádzajú posúdenie potrieb a rozhodnutie o príspevku. [1]

Najprv si určite, kto bude žiadateľom ako opatrovateľ a kto bude opatrovanou osobou. Pri vypĺňaní tlačív ide o dve rozdielne osoby, hoci bývajú v jednej domácnosti.

Podmienky na strane opatrovanej osoby

Podľa aktuálneho § 39 ide o osobu s ŤZP, ktorá dovŕšila šesť rokov a má stupeň odkázanosti IV alebo V. Odkázanosť sa v novom režime posudzuje v konaní o integrovanom posudku. V posudzovaní sú dôležité konkrétne činnosti a pomoc potrebná v bežnom dni, nielen zoznam chorôb. [1] [2]

Pripravte pravdivý opis pomoci pri hygiene, obliekaní, stravovaní, presunoch a ďalších posudzovaných činnostiach. Oddeľte pomoc, ktorú človek potrebuje, od pomoci, ktorú rodina poskytuje iba zo zvyku alebo pre pohodlie.

Kto môže byť opatrovateľom

Zákon vymenúva oprávnených príbuzných, napríklad manžela, rodiča, dieťa, súrodenca či vnuka. Pri inej osobe je významné aj spoločné bývanie podľa zákonnej definície. Opatrovateľ musí byť plnoletý, spôsobilý na právne úkony v plnom rozsahu a fyzicky aj psychicky schopný opatrovanie vykonávať. Potrebný je písomný súhlas opatrovanej osoby, ak nejde o zákonnú výnimku. [1]

Príspevok pri tej istej opatrovanej osobe možno poskytovať len jednému opatrovateľovi. Nový režim § 40 umožňuje príspevok na opatrovanie najviac dvoch osôb. Rozdelenie rodinných povinností preto neznamená rozdelenie jednej dávky medzi viacerých žiadateľov.

Ako pripraviť podanie

Použite aktuálny formulár ÚPSVaR, overte prílohy a uveďte dôvod žiadosti. Pripravte identifikačné údaje oboch osôb, príslušný posudok alebo informáciu o prebiehajúcom posudzovaní, súhlas s opatrovaním a doklady rozhodujúce pre váš prípad. Presný rozsah príloh si potvrďte na príslušnom úrade. [3]

Nepredpokladajte, že žiadosť o integrovaný posudok je zároveň automaticky žiadosťou o každý peňažný príspevok. Úradu povedzte, že chcete riešiť konkrétne opatrovanie, a uschovajte potvrdenie o podaní. Prípadnú výzvu na doplnenie vybavte v určenej lehote.

Modelová situácia a časté omyly

Ilustračný príklad: dcéra denne pomáha otcovi s hygienou a presunmi. Otec má invalidný dôchodok, no rodina ešte nemá posúdenú odkázanosť na účely tejto podpory. Správnym krokom je vybaviť príslušné posúdenie a žiadosť o príspevok. Z výšky otcovho dôchodku ani zo samotnej rodinnej starostlivosti nemožno vopred vyvodiť priznanie dávky.

Častou chybou je zamieňanie opatrovateľa so súdom ustanoveným opatrovníkom alebo s pracovníkom domácej opatrovateľskej služby. Každé postavenie má iný účel; ani jeden z názvov sám nepotvrdzuje nárok na tento príspevok.

Staršie rozhodnutia a ďalší krok

Ak bol nárok priznaný podľa pravidiel do konca roka 2025, § 67v zachováva osobitné posudzovanie podmienok podľa staršieho § 40. Osobitne sa riešia aj konania začaté pred rokom 2026. Preto prineste existujúce rozhodnutia a dátum začatia konania. [1]

Pred podaním si overte aj kombináciu s osobnou asistenciou, sociálnymi službami alebo zamestnaním opatrovateľa. Praktický ďalší krok je krátky zoznam: kto opatruje, odkedy, pri ktorých činnostiach, aké rozhodnutia už máte a ktoré služby využívate.

Modelový časový priebeh: prečo záleží na správnej žiadosti

Ilustračný príklad pre rok 2026: dcéra začne v októbri osobne opatrovať otca. V októbri podajú žiadosť o integrovaný posudok, ale dcéra požiada o peňažný príspevok na opatrovanie až v novembri. Samotná októbrová žiadosť o posudok nie je novembrovou žiadosťou o príspevok a nenahrádza ju. Zo začiatku opatrovania nemožno automaticky vyvodiť doplatenie príspevku za každý skorší mesiac.

Ministerstvo uvádza, že príspevok možno priznať najskôr od začiatku mesiaca podania písomnej žiadosti o tento príspevok. Odporúča preto podať ju už v mesiaci začatia opatrovania, aj bez právoplatného integrovaného posudku. V uvedenom príklade je november najskorším možným mesiacom podľa podania žiadosti o príspevok; stále treba splniť ostatné podmienky. Pravidlo overíte v pokynoch MPSVR SR k žiadosti o príspevok.

Praktický postup je zavolať alebo napísať príslušnému úradu hneď pri začatí vybavovania a povedať: „Chceme riešiť posúdenie otca aj príspevok pre osobu, ktorá ho opatruje. Aké podania a prílohy potrebujeme a ako preukážeme ich doručenie?“ Nepýtajte sa iba na posudok, ak je skutočným cieľom aj finančná podpora opatrovateľa.

Čo si pripraviť na jeden rozhovor s úradom

Vlastné poznámky rozdeľte podľa dvoch osôb. Pri opatrovanej osobe si poznačte dostupný posudok, každodenné potreby a skutočne využívané sociálne služby. Pri budúcom opatrovateľovi uveďte, kto pomoc zabezpečuje, odkedy, v akom vzťahu je k opatrovanej osobe a aké ďalšie povinnosti ovplyvňujú dostupnosť pomoci. Je to príprava rozhovoru, nie nový zoznam zákonných príloh.

Otázka	Užitočná konkrétna odpoveď
Akú pomoc človek potrebuje?	Označte činnosť, frekvenciu a to, čo pri nej robí druhá osoba; samotné slovo „dohľad“ nemusí situáciu vysvetliť.
Aké služby už využíva?	Pripravte názov služby, formu a skutočný mesačný rozsah podľa zmluvy alebo výkazu.
Čo už bolo podané?	Oddeľte posudok od žiadosti o príspevok a ku každému označte dátum doručenia.

Rozsah služieb je dôležitý, pretože nie každá kombinácia je prípustná. Aktuálne ministerské podmienky uvádzajú prekážky pri osobnej asistencii, opatrovateľskej službe nad zákonný rozsah a niektorých pobytových službách. Prehľad si overte v podmienkach nároku MPSVR SR; pri existujúcom staršom nároku zároveň predložte rozhodnutie, aby úrad určil použiteľný režim. Pri otázke na konkrétny mesiac používajte pravidlá účinné v danom období.

Po každom podaní si uchovajte jeho kópiu a potvrdenie o doručení. Ak príde výzva, spojte odpoveď s číslom konkrétneho konania. Tým predídete situácii, keď rodina síce odovzdala zdravotné nálezy, ale nevie, ku ktorej žiadosti boli pripojené.

Zdroje a overenie

[1] Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ŤZP — znenie účinné 1. 7. – 30. 12. 2026

§ 39 a 40 v aktuálnom režime viažu opatrovanie na dovŕšenie šiestich rokov, stupeň IV alebo V a osobné každodenné opatrovanie.

[2] Zákon č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti — znenie účinné 1. 7. – 30. 12. 2026

[3] ÚPSVaR: Oficiálne tlačivá pre ŤZP a integrovaný posudok

[4] MPSVR SR: Príspevok na pomoc pri odkázanosti, pravidlá a prechodné obdobie od 1. januára 2027

[5] Zákon č. 406/2025 Z. z. – časová verzia účinná od 1. januára 2027

[6] Zákon č. 447/2008 Z. z. – znenie účinné od 31. decembra 2026, prechodné § 67y

[7] MPSVR SR: Žiadosť o príspevok na opatrovanie

Najskorší mesiac priznania je mesiac podania písomnej žiadosti; podať aj bez právoplatného IP; odôvodnenie a úrad podľa trvalého pobytu žiadateľa.

[8] MPSVR SR: Podmienky nároku

Vek 6 rokov, IV/V stupeň, návrh v IP, právoplatné rozhodnutie; nekompatibilné formy pomoci.

Článok slúži na orientáciu. O vašom nároku rozhoduje príslušná inštitúcia.